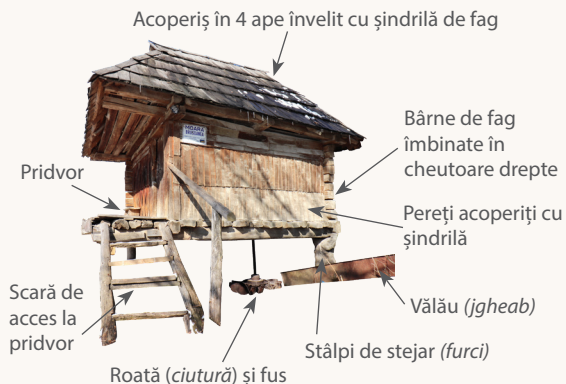
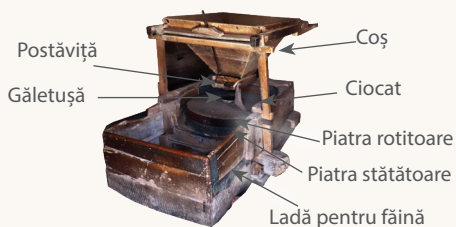

Moara de la Rudăria

Moara de apă tipică pentru Rudăria era construită din lemn de fag, așezată pe patru piloni (furci) din lemn, cu acoperiș în trei sau patru ape, învelite cu șindrilă. Pereții erau construiți din bârne de fag, îmbinați la capete în cheutoare drepte sau în coadă de rândunică și acoperiți cu un rând de șindrilă. Apa era direcționată către moară pe un canal (irugă) cu pereții din lemn sau răchită împletită, și susținuți de pari. Vălăul (jgheabul) era confecționat din scândură sau trunchi de lemn cioplit, cu un „buton” în vârful pentru a crește presiunea apei. Roata și fusul erau confecționate tot din lemn.

Boabele (porumb, grâu, orz, secară, fasole, mazăre etc) sunt puse în coșul de lemn care se îngustează în partea de jos, unde are atașată o postăviță. Căderea boabelor este provocată de vibrația transmisă cu ajutorul unui titirez (ciocat). Boabele cad în găletușă, de unde ajung pe piatra stătătoare, sunt măcinate de piatra rotitoare, iar făina rezultată cade în ladă.

www.taramorilordeapa.ro

Știați că?

Morile din vale în anii 1960
(Arhiva științifică a Complexului Național Muzeal ASTRA Sibiu)

- **Rudăria** este numele localității schimbat în 1970 în **Eftimie Murgu**, în cinstea revoluționarului născut aici
- **Râul Rudăria** izvorăște din masivul Svinecea Mare, străbătând 22 km până la confluența cu Nera
- În 1910 erau consemnate pe toată Valea Rudăriei peste **50 de mori** de apă
- În Banatul de Munte mai există peste **250 de mori** de apă
- Rudăria este localitatea cu cele mai multe mori de apă din țară - **22**
- Pe râul Rudăria mai există două mori de apă, „**Morile Bănenilor**”, construite de locuitorii din satul vecin, Bănia
- Cea mai veche moară este **Vlăgioanea** (probabil datează din 1820)
- Cea mai nouă moară este **Bățolea**, reconstruită în prima parte a anului 2021
- Canalele (*ierugile*) din sat au aproape **2 km** fiecare, alimentând 8 mori (ieruga stângă) și 7 mori (ieruga dreaptă)
- Traseul celor 22 mori are o lungime de **6 km**

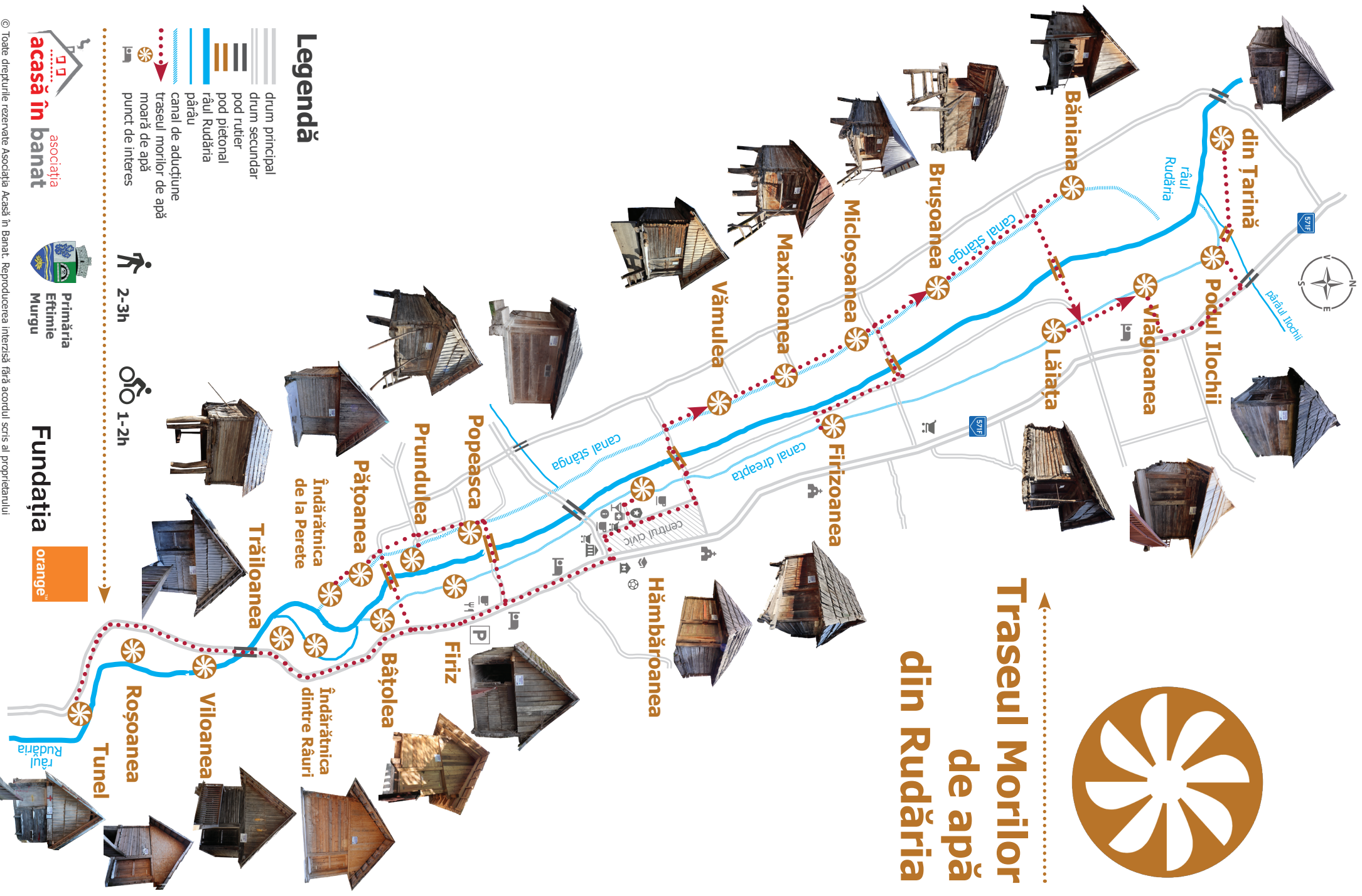
Traseul morilor de apă a fost realizat în cadrul proiectului „Hai la Rudăria!”, derulat în perioada aprilie - octombrie 2021 de către Asociația Acasă în Banat și finanțat de Fundația Orange prin programul „Susține un ONG!”.

Traseul Morilor de apă din Rudăria

Traseul Morilor de apă din Rudăria

Legendă

- drum principal
- drum secundar
- pod rutier
- pod pietonal
- râu Rudăria
- pârâu
- canal de aducțiune
- traseul morilor de apă
- moară de apă
- punct de interes

2-3h

1-2h

Fundația

